

📌 **OPINIE**

Zware kernbom als strategisch goedmakertje

Kernwapen De Verenigde Staten ontwikkelen een nieuwe loeizware atoombom: de B61-13. Europa en Den Haag moeten dat beseffen, al hebben ze er niets over te zeggen, aldus Ko Colijn.

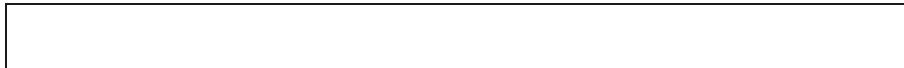
8 november 2023 Leestijd 2 minuten

🔊 Luisteren 04:28

Veel partijen besteedden bij de verkiezingen in 2021 nog aandacht aan de kernwapenproblematiek. In 2023 niet. Overal oorlog om ons heen, meer dreiging dan ooit, maar weinig tot geen aandacht voor het kernwapen. De nucleaire paradox: grotere dreiging, minder aandacht.

De SP, de Partij voor de Dieren en GroenLinks/PvdA in mindere mate, zijn kernwapenschuw. Bij de ChristenUnie is het nu een onsje minder. D66 noemt het woord kernwapen niet eens meer. VVD benadrukt juist de kernwapentaak van de NAVO. Geen woord over wapenbeheersing en het terugdringen van kernwapens. Het NSC van Pieter Omtzigt is inconsequent, want zijn recente stemgedrag is niet in overeenstemming met de kritische noten die hij in het jongste verleden wel plaatste. In de verkiezingsprogramma's van CDA, BBB, PVV, FvD en Volt valt het woord kernwapen(taak) in het geheel niet.

Ko Colijn is defensie- expert, verbonden aan Clingendael.

Nederland 'steunt' (in plaats van 'ondertekent') het VN-Verdrag inzake het verbod op kernwapens. Ondertekening willen we alleen in 'Europees verband'.

Toch mogen de ogen misschien wel eens opengaan. In de Verenigde Staten is onlangs [officieel besloten tot](#) ontwikkeling van een nieuw atoomwapen: de B61-13.

Heel zwaar wapen

Deze bom zal president Biden en het Pentagon meer opties geven, aldus een eind oktober gepubliceerd [fact sheet](#), om in een confrontatie met een vijand nucleair te antwoorden. De bom kan over grote oppervlakten of 'geconcentreerd' diep ondergrondse explosies veroorzaken. Het zal een zwaar wapen zijn, want hij is veel explosiever dan de voorganger B61-12. Hij is in te stellen op 360kT; de B61-12 is 'maar' in stellen tussen drie en maximaal 50kT.

Hij kan ook aan de Nederlandse F-35's worden gemonteerd omdat de nieuwe bom technisch gezien 'gewoon' een kloon is van de B-61-12. Maar het is niet waarschijnlijk dat de Nederland vliegtuigen ermee worden uitgerust. Hoewel nucleair expert Hans Kristensen, die de Nederlandse Adviesraad Internationale Vraagstukken adviseerde bij zijn advies over kernwapens, twee weken geleden schreef dat dat wel zou kunnen.

Militaire rechtvaardiging is er niet

De nieuwe B61-13 ontbreekt het aan een echte militaire rechtvaardiging. Maar hij zal rechtse Republikeinen

 Luisteren 04:28

waarschijnlijk geruststellen - zij zijn bang dat Biden de zware B-83 wil afvoeren (dat wilde president Trump juist niet) en weigeren te geloven dat de VS dankzij technische progressie voortaan zonder krachtige atoomwapens kan.

Dit nieuwe atoomwapen is dus een strategisch goedmakertje, dat meer een politiek dan een militair doel dient. Biden zal de omstreden B-83 nu toch waarschijnlijk afvoeren, maar ten koste van de B61-12. Het totale aantal kernwapens zal gelijk blijven: het aantal B61-12's wordt met vijftig verminderd en er zullen vijftig B61-13's worden ontwikkeld.

Toch mogen de ogen misschien wel eens open gaan

Nederland behoort met de straaljager F35 tot de *dual capable* kernwapenstaten - deze landen kunnen zowel een gewone als een nucleaire rol vervullen. Binnen de NAVO en de *dual capable*-kernwapenstaten mag wel stevig over de verschuiving van het ene naar het andere type kernwapen gediscussieerd worden. De aanpassing wordt beschouwd als NAVO-beleid dus er moet in Den Haag en Brussel over worden gesproken. Het besluit leert één ding: de beslissingen worden wel genomen in Washington, niet in Europa.

Een versie van dit artikel verscheen ook in [de krant van 9 november 2023](#).

DEFENSIE

Volg

Hoort niet geheim te zijn

19 uur geleden

Luisteren 04:28